

Posudek oponenta diplomové práce

Alisa Sashko: Mezinárodněprávní ochrana kytovců

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 30. dubna 2013

Tématem oponované diplomové práce je právní úprava z oblasti mezinárodního práva životního prostředí na úseku ochrany volně žijících živočichů. Text byl zpracován v rozsahu 75 stran, který doplňují předepsané a vlastní přílohy. Diplomová práce je rozdělena do šesti kapitol a úvodu a závěru.

Autorka si zvolila poměrně společensky závažné téma, jakým je ochrana kytovců, zejména ohrožených druhů, kteří jsou však na druhé straně stále pronásledováni legálním lovem či lovem, který je obcházením právních norem, resp. využíváním „černých děr“ v legislativě. Diplomantka poměrně přesvědčivě představila základní biologické aspekty života kytovců (kapitola č. 1), aby pokračovala popisem platné právní úpravy ochrany kytovců z pohledu práva. Základem kapitoly 2. je představení Mezinárodní velrybářské komise a Mezinárodní úmluvy o regulaci velrybářství. Autorka se věnovala základním nástrojům úmluvy a problémům spojeným s praktickou aplikací. V 3. kapitole se věnuje regionálním dohodám na ochranu kytovců, zejména v Evropě, ale i v Tichém oceánu. Kapitola 4. se týká vybraných pramenů především sekundárního práva EU k danému tématu. V kapitole 5. jsou popsány mezinárodní vládní a nevládní organizace působící v ochraně kytovců. V kapitole 6. je velmi skromný popis vybraných právních pramenů úpravy ochrany kytovců v ČR.

Oponovaná diplomová práce prokázala autorčinu schopnost seznámit se s prameny právní úpravy, nalézt příslušná fakta, tato utřídit a popsat. Práce má logickou strukturu, autorka nejprve popsala prameny mezinárodního práva, aby posléze věnovala pozornost i právu EU a v ČR. Závěry představují shrnutí problematiky věcné i právní (*de lege lata* i *de lege ferenda*).

Z formálního hlediska je třeba k diplomové práci uvést následující výhrady: V seznamu použitých legislativních pramenů na str. 81 autorka neuvádí čísla mezinárodních úmluv, které byly publikovány ve Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních úmluv, ani rok a místo podpisu úmluv. V nečíslované příloze diplomové práce na str. 85 a násl. chybí zdroj členění kytovců, tudíž nelze ověřit relevantnost uváděných údajů. Dále je třeba uvést, že autorka v textu práce (včetně poznámek pod čarou) překvapivě uvádí velmi málo zahraniční literatury (v seznamu použitých pramenů jsou jen tři!) a v případě evropského unijního práva ani jeden! To je u diplomové práce nepřijatelné. Autorka u mezinárodních úmluv i evropského unijního práva výklad provádí převážně pouze na základě textu použitých pramenů práva.

Pokud jde o hodnocení obsahu diplomové práce:

V kapitole 2. na str. 20-21 u Úmluvy CITES postrádám právní nástroje kontroly nakládání s exempláři z přílohy I. a II. Na str. 29 postrádám zdroj tvrzení, že „*se předpokládá, že především Japonsko provádí vědecké programy zejména v oblasti Antarktidy...*“. V této souvislosti by mě zajímalo, jaký je vztah Mezinárodní úmluvy o regulaci velrybářství k úmluvám z Antarktického smluvního systému, což jsem v diplomové práci nenalezl.

V kapitole 3. o mezinárodním právu na úrovni regionální postrádám zmínku o vztahu Bernské úmluvy o ochraně evropské fauny, flóry a přírodních stanovišť k řešené problematice. Na str.

48 u Středomořské dohody o vytvoření rezervace pro mořské savce není jasné, zda byla tato dohoda přijata na nějakém právním základě.

V kapitole 6. postrádám informaci, zda ČR po svém přístupu k IWC podepsala Mezinárodní úmluvu o regulaci velrybářství a zda byla tato úmluva zveřejněna ve Sbírce mezinárodních smluv. Na str. 68 autorka u § 299 trestního zákoníku nerozlišila, zda se jedná o odst.1 nebo 2., což je pro kvalifikaci protiprávního jednání v daném případě zásadní. U trestní odpovědnosti postrádám informaci, zda lze v oblasti trestního práva na úseku ochrany kytovců využít i zákon o trestní odpovědnosti právnických osob. Na str. 70 postrádám informaci, kterou Všeobecnou deklaraci OSN na ochranu zvířat autorka cituje.

Celkově se domnívám, že diplomantka zvládla zvolenou problematiku zpracovat pouze na základní informativní úrovni, s výše uvedenými nedostatky.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace:

Přes výše uvedené lze konstatovat, že jinak diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací na PFUK v Praze jak po formální tak po obsahové stránce, proto ji mohu doporučit k ústní obhajobě, s navrženým hodnocením **dobře**.

V rámci obhajoby by se mohla autorka věnovat následujícím otázkám:

- 1) Jaké jsou právní podmínky provozování komerčních veřejných představení využívajících delfíny?
- 2) Za jakých právních podmínek lze chovat kytovce v zoologických zahradách?

V Praze dne 21. května 2013

Doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.
oponent diplomové práce